

Країнами-засновницями стріт-арту вважаються Америка і Франція. Американський стріт-арт зародився ще в 1950-60-х рр. в м. Філадельфії у вигляді художньої течії «графіті». В цей час тут працював «райтер» (з англ. writer — художник) з «чорних» районів — Корн Бреад, який розмальовував стіни будинків «незрозумілими» написами — «тегами» (з англ. tags — підписи). Мистецтво графіті було своєрідним протестом проти расового гноблення.

Французькій стріт-арт з'явився значно пізніше, в 1980-ті рр. Але ще задовго до цього, в середині 1960-х, у Франції відбувалися паралельно з Америкою свої процеси, так чи інакше пов'язані з самовираженням художників — молодіжний художньо-політичний «ситуаціонізм».

Становлення стріт-арту як самостійного виду образотворчого мистецтва в місті відбувалося під впливом ряду факторів, серед яких були згадані раніше пішохідні вулиці, складна ситуація в сучасному постіндустріальному суспільстві, пов'язана з переоцінкою цінностей.

У сучасній «естетичній» людини, що прийшла на зміну «економічній» людині індустріального суспільства, виникає потреба в міських просторах з вищими художньо-естетичними якостями, в унікальному предметному і просторовому оточенні. Крім того, поява в міських просторах нового виду образотворчого мистецтва стало можливим, в тому числі, і завдяки розвитку нових методів та технологій в образотворчих мистецтвах.

ЗНАЧЕННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛОЩІ МІСТА У ФОРМУВАННІ ГРОМАДСЬКОГО ПРОСТОРУ: ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ТА ЕСТЕТИКА

Сташенко М.С., Духіна В.С., здобувач
(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Міська площа є ключовим компонентом міського ландшафту, що слугує центром життя громади, культурного самовираження та громадської взаємодії. Її дизайн і просторова організація значно впливають на громаду та місто в цілому. Мета дослідження полягає в заглибленні у сферу проектування міських площ, використовуючи методи просторового аналізу, щоб дослідити їх багатогранні характеристики та їхнє значення в міському плануванні. Оскільки міста продовжують рости та розвиватися, ефективне використання міських просторів стає все більш критичним. Міські площі, як невід'ємні громадські простори, пропонують можливості для підвищення якості

міського життя, створюючи зони для відпочинку, культурних заходів і соціальних зустрічей. Тому всебічне розуміння просторової динаміки міських площ є необхідним для оптимізації їх дизайну, функціональності, доступності та естетики.

Історично площі слугували координаційними центрами громади, відіграючи життєво важливу роль у формуванні колективної ідентичності міст. Деякі площі використовували такі елементи, як фонтани, прикладом яких є величний фонтан Треві в Римі або фонтан Сванна у Філадельфії, щоб створити переконливу візуальну наповненість. Значення багатьох площ було пов'язане з їхньою близькістю до відомих громадських споруд, зокрема соборів, ратуш та бібліотек.

Громадські простори, сформовані суспільством, діють як відображення їхніх колективних цінностей як у публічній, так і в приватній сферах. Країнам або регіонам не рекомендується намагатися відтворити громадські простори на основі іноземних проєктів або концепцій. Це може призвести до того, що простір втратить значущість для спільноти та може не задовольняти потреби своїх користувачів. Простір буде неефективним і недостатньо використаним цільовою аудиторією.

Міська площа, як центр тяжіння, що пов'язаний з головною вулицею міста та основними дорожніми артеріями, містить безліч культурних і соціальних конотацій, особливо щодо політичної та релігійної символіки. Просторове планування, архітектурні елементи площі, разом із включенням пам'ятників, відіграють вирішальну роль у втіленні та вираженні її репрезентативних функцій. Цих важливих культурних аспектів необхідно дотримуватись.

Суть площ полягає в їхній ролі центрів соціальної взаємодії, зборів і єдності спільноти. Цей соціальний аспект є центральним для їхньої ідентичності та перегукується з такими термінами, як агора чи форум, символізуючи зустріч і взаємодію, підкреслюючи значення міських площ як простору для спільної діяльності.

Основні принципи проєктування головної площі міста. Є кілька принципів, яких слід дотримуватися:

1. Продумане узгодження архітектурних стилів, матеріалів і кольорів сприяє унікальній ідентичності місця, часто відомому як образ. Поняття «відчуття місця» стосується людського сприйняття та визнання атмосфери, притаманної місцевості. Досконалість громадської зони підвищується, коли вона демонструє чіткий характер.

2. Співвідношення між масштабом людей і масштабом площі суттєво впливає на якість простору. Залежно від призначення місця

можуть бути надмірно великими або занадто компактними. Коли досягається гармонійна рівновага між людським масштабом і масштабом площі, це призводить до приємного відчуття «огороженості», яке зазвичай називають «людським масштабом».

3. Функціональне призначення площі змінюється протягом дня, тижня та року. Щоб адаптуватися до цих природних змін, важливо перебачити гнучкість простору. Замість фіксованої сцени варто розглянути можливість використання висувної або тимчасової. Крім того, наявність на місці зберігання рухомих предметів, таких як стільці, столи, парасольки, дозволяє їх використовувати за необхідності.

4. Ефективні площі вимагають універсального підходу, який охоплює як дизайн, так і управління. Відомі площі, як Брайант-парк, площі Рокфеллер-центру та Марсове містечко Детройта, змінюються сезонно. Сюди входять такі види діяльності, як катання на ковзанах, обіди просто неба, ринки, садівничі виставки та мистецькі інсталяції для різного використання в різні сезони.

Таким чином, площа є актуальною формою громадського простору. Ідея відкритого для всіх членів спільноти простору є важливою складовою формування почуття єдності та приналежності. Цю ідею слід розвивати, адаптуючи дизайн до місцевих соціально-культурних аспектів. Міська площа є центром тяжіння міста, що розташовується на перетині основних дорожніх артерій та містить безліч культурних, соціальних та політичних конотацій.

ПЕРСПЕКТИВИ НОВОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ КОЛИСЬ ЗАНЕДБАНИХ БУДІВЕЛЬ ОДЕСИ

Ханжи М.В., *здобувач. Токарь В.О.*, *приват-доцент,*
Топал С.С., *к.т.н., доцент*

(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

З проблемою появи будівель, які перестають функціонувати й бути корисними для людей, стикається кожне місто. До їх покидання призводять різні чинники — будь-то припинення фінансування певних виробничих галузей, не забезпечення споруді належних ремонтних робіт або прихід неактуальності даної архітектури в цей час. Як справи з занедбаними будівлями йдуть в Одесі? Питанню майбутніх реконструкцій та новому використанню залишеним без догляду будівлям цього міста й присвячена ця робота.